

Konservative er inde paa i deres Ændringsforslag.

I øvrigt vil jeg gerne sige kun dette til Ministeren, at han taler om, at det var nødvendigt og er det vigtigste, at vi til det første Valg fik en grundlovmæssig Valglov... (*Indenrigsministeren* [Rode]: det politisk afgørende). Ja, at vi til det første Valg fik en grundlovmæssig Valglov. Se det var en ganske mærkelig Ytring. Den Valglov, vi har, skulde ikke være grundlovmæssig efter Ministerens Mening... (*Indenrigsministeren* [Rode]: Nej!). Nej, det er den ikke, siger Ministeren. Ministeren har selv gennemført den. Han har i sin Tid faaet Tilslutning fra Rigsdagens to Ting til at gennemføre den, han har bekræftet den, foreslaaet den bekræftet i Statsraadet, sat sit Navn under, og nu kommer han og meddeler, at han har taget saa fuldstændig fejl, at Valgloven endog ikke er grundlovmæssig; den er ikke blot en daarlig Valglov med et System, Ministeren havde tænkt sig skulde virke anderledes, men den er endog i den Grad fuldstændig forfejlet, at den ikke en Gang er grundlovmæssig. Dér vil jeg trøste Ministeren. Hvis overhovedet noget Ord kan være ham til nogen Trøst, naar det kommer fra mig, vil jeg gerne sige til Ministeren, at dér synes jeg, han ser alt for sort paa det. Se nu f. Eks. Grundloven af 1849. Hvorledes fortolkede man ikke den? Hvad Bestemmelser havde den ikke med Hensyn til Kredsinddelingen, og hvorledes gennemførte man ikke disse Bestemmelser i det praktiske Liv? Hvorledes fortolkede man dem ikke baade i Folketinget og i Landstinget? Det mener jeg ogsaa Ministeren kan finde sin Trøst i, naar han taler om, at Valgloven ikke er grundlovmæssig. Ja, man kan strides om, hvorvidt det er en heldig Valglov eller ej, men det grundlovmæssige er der efter min Mening ikke noget i Vejen med. Nu har der i øvrigt været Tale om de Ændringsforslag, der er opstillede, ogsaa om vore Ændringsforslag. Disse gaar for det første ud paa at indføre visse Regler for Sønderjyllands Vedkommende. Det er Regler, som det i og for sig er naturligere og lettere at opstille — vi er enige i Hovedprincipperne — naar man ser, hvorledes Grundloven bliver endeligt formet, og hvor mange Mandater der bliver til Raadighed, naar det grundlovfæstes. Desuden har vi foreslaaet, at der nedsættes en Kommission. Om dette Forslag har der lydt Røster fra forskellig Side, og man har sagt, at man maatte tage Stilling imod det i Øjeblikket, men hvis det senere viste sig, at man ikke kunde gennemføre andet end en midlertidig Ordning, vilde

man maaske nok være med til, at Spørgsmaalet om den endelige Ordning blev overvejet i en Kommission. Af disse Udtalelser forstaaer jeg, at det vil være naturligere for os at fremkomme med dette Forslag paa et senere Stadium, og jeg skal derfor tage disse Ændringsforslag tilbage.

Formanden: Ændringsforslag Nr. 1 er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Indenrigsministeren (Rode): Jeg udtalte som min Opfattelse, at det politisk afgørende ved denne Sag var, om man vilde gennemføre en Forandring af Valgloven, som bevirkede, at den kom til at opfylde Grundlovens Bud, og det er fremdeles min Opfattelse, at dette er politisk afgørende, blandt andet i Kraft deraf, at det er Betingelsen for, at Valg kan blive afholdt.

Naar det ærede Medlem (Sigurd Berg) lagde mig i Munden, at den nuværende Valglov ikke var grundlovmæssig, maa jeg sige, at det har jeg ikke udtalt. Det ærede Medlem gjorde nogle Bemærkninger herom, hvortil jeg nede fra min Plads udtalte et Ord. Det kan selvfølgelig ikke lægges saaledes ud, skulde jeg mene, at den nuværende Valglov ikke er grundlovmæssig; men efter min Opfattelse opfylder den ikke Grundlovens Krav til en Valglov. Vi har, da vi vedtog den forrige Lov, søgt at tilvejebringe, saa langt som vi kunde, indenfor det System, vi skabte, en grundlovmæssig Ordning, men alle, og jeg tør sige — det er besynderligt — ikke mindst det ærede Medlems egen Meningsfælle, Ordføreren i Landstinget, udtalte stor Tvivl om, at det var muligt at tilvejebringe gennem denne Lov den grundlovmæssigt paabudte Fordeling af Folketingsmandaterne, og han tilføjede: Derfor vil det blive nødvendigt at ændre den, hvis det viser sig, at jeg har Ret i det. Dette tiltraadte jeg, og det, jeg nu siger, er, at vi har prøvet det, undersøgt det, og Valget har vist, at Valgloven opfylder ikke Grundlovens Bud om at sikre en ligelig Fordeling. Derfor er det nu en grundlovmæssig Pligt for os at gaa til en Ændring, og derfor maa Sagen ordnes ved, at man paa en eller anden Maade tilvejebringer en Opfyldelse af Grundlovens Krav.

Sigurd Berg: Jeg skal af Hensyn til Tiden ikke fortsætte nogen Debat med Indenrigsministeren om dette, men kun i Anledning af, at Ministeren sagde, at jeg lagde ham i Munden, at dette ikke var nogen grundlovmæssig Valglov, gerne minde